

Forslag

til

Adoptionslov.

Fremsat den 17. november 1971 af *justitsministeren*.

Kapitel 1.

Betingelser.

§ 1. Adoption meddeles ved bevilling, der udfærdiges af overøvrigheden.

§ 2. Adoption må kun bevilges, når den efter foretagen undersøgelse kan antages at være til gavn for den, som ønskes adopteret, og denne enten ønskes opfostret hos adoptanten eller har været opfostret hos denne, eller der foreligger anden særlig grund til adoptionen.

§ 3. Bevilling til adoption af eget barn kan ikke meddeles.

§ 4. Bevilling til adoption kan kun meddeles den, som er fyldt 25 år. Når særlige grunde taler derfor, kan bevilling dog meddeles den, som er fyldt 20 år.

§ 5. Den, som er gift, kan kun adoptere sammen med sin ægtefælle, medmindre denne er forsvundet, sindssyg eller åndssvag. Dog kan den ene ægtefælle med den andens samtykke adoptere dennes barn eller adoptivbarn.

Stk. 2. Kun ægtefæller kan adoptere sammen.

§ 6. Er den, der ønskes adopteret, fyldt 12 år, bør bevillingen ikke meddeles uden den pågældendes samtykke, medmindre indhentelse af samtykket skønnes at være til skade for barnet.

Stk. 2. Samtykket skal afgives under personligt fremmøde for overøvrigheden eller for anden myndighed eller institution, der er godkendt i medfør af § 8, stk. 1. Myndigheden eller institutionen skal gøre barnet bekendt med adoptionens betydning.

Justitsmin. j. nr. L.A. 1971.41012-9.

§ 7. Adoption af en person under 18 år kræver med nedennævnte undtagelser samtykke fra forældrene.

Stk. 2. Samtykke kræves ikke fra den af forældrene, som er forsvundet, sindssyg eller åndssvag eller uden del i forældremyndigheden.

Stk. 3. Gælder det i stk. 2 anførte begge forældre, kræves samtykke fra værge.

§ 8. Samtykke efter § 7 skal afgives skriftligt under personligt fremmøde for overøvrigheden eller for anden myndighed eller institution, som er godkendt dertil af justitsministeren.

Stk. 2. Samtykke kan ikke modtages før 3 måneder efter barnets fødsel, medmindre ganske særlige forhold foreligger.

Stk. 3. Forinden samtykket modtages, skal forældrene (værge) være vejledet om adoptionens og samtykkets retsvirkninger.

Stk. 4. Samtykke kan meddeles til, at barnet adopteres af den, som udpeges af en myndighed eller institution, som har beføjelse til at medvirke ved adoption af børn.

Stk. 5. Justitsministeren kan fastsætte regler om samtykkeerklæringens form.

Stk. 6. Justitsministeren kan bestemme, at samtykke afgivet for en udenlandsk myndighed eller institution ligestilles med samtykke afgivet for dansk myndighed eller institution, og kan i så fald tillade afvigelse fra reglerne i stk. 1-3.

§ 9. Tilbagekaldes et i overensstemmelse med § 8 meddelt samtykke, kan adoptionsbevilling dog meddeles, såfremt tilbagekaldelsen under særlig hensyntagen til barnets tarv ikke er rimeligt begrundet.

Stk. 2. Selv om der ikke kan opnås samtykke efter § 7, stk. 1 eller 3, kan adoptions-

bevilling dog i særlige tilfælde meddeles, såfremt hensynet til barnets tarv afgørende tilsiger dette. Er barnet undergivet børne- og ungdomsforsorg, kræves samtykke fra landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg.

§ 10. Overøvrigheden kan på begæring af landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg meddele tilladelse til, at et barn, der er undergivet børne- og ungdomsforsorg, senere bortadopteret, selv om samtykke efter § 7, stk. 1 eller 3, ikke kan opnås. Tilladelse kan kun meddeles under de i § 9, stk. 2, nævnte betingelser.

§ 11. Beslutter overøvrigheden, at der i et af § 9 eller § 10 omfattet tilfælde bør bortses fra, at samtykke til adoption ikke foreligger, underrettes forældrene (værgen) herom med tilkendegivelse af, at beslutningen inden en af overøvrigheden fastsat frist, der ikke må være mindre end 14 dage, kan forlanges indbragt for retten. Overøvrighedens beslutning skal foreligge skriftligt og udleveres af overøvrigheden eller ved stævningsmand til den pågældende personligt.

Stk. 2. Modtager overøvrigheden begæring om, at beslutningen prøves af retten, indbringer overøvrigheden sagen i overensstemmelse med reglerne i retsplejelovens kap. 43 b, medmindre bevilling allerede er udfærdiget efter udløbet af den i stk. 1 nævnte frist.

Stk. 3. Er begæring fremsat efter den i stk. 1 nævnte frist, kan retten efter påstand afvise at prøve beslutningen, såfremt overskridelsen af fristen ikke findes at være undskyldelig.

Stk. 4. Stadfæstes overøvrighedens beslutning, eller afvises prøvelse, kan bevilling ikke udfærdiges, før anke- eller kærefristen er udløbet, uden at anke eller kære er sket, eller ansøgning om tilladelse til indbringelse for højesteret er indgivet til justitsministeren.

§ 12. Har overøvrigheden besluttet, at der bør ses bort fra, at samtykke til adoption ikke foreligger, kan barnet, såfremt det opholder sig hos den, der søger adoption, ikke af forældremyndighedens indehaver fjernes fra hans hjem under adoptionssagens behandling.

§ 13. Fra forældre, hvis samtykke ikke kræves efter § 7, stk. 1-2, skal der, inden

afgørelse træffes, indhentes en erklæring, medmindre dette skønnes at ville kunne være til væsentlig skade for barnet eller at ville medføre en uforholdsmæssig forsinkelse af sagen.

§ 14. Den, som er umyndiggjort, må ikke adopteres, uden at erklæring er indhentet fra værgen.

§ 15. Inden der meddeles bevilling til adoption, skal det søges oplyst, om der fra nogen af siderne er betalt eller skal betales vederlag, og i bekræftende fald, hvor stort dette er. Herom kan skriftlig erklæring afkræves alle vedkommende.

Stk. 2. Ydes der adoptanten vederlag, kan bevillingen gøres afhængig af, at vederlaget helt eller delvis sikres anvendt til bedste for adoptivbarnet.

Kapitel 2.

Retsvirkninger.

§ 16. Ved adoption indtræder samme retsforhold mellem adoptant og adoptivbarn som mellem forældre og deres ægtebarn, og barnet og dets livsarvinger arver og arves af adoptanten og dennes slægt, som om adoptivbarnet var adoptantens eget barn. Samtidig bortfalder retsforholdet mellem adoptivbarnet og dets virkelige slægt.

Stk. 2. Såfremt en ægtefælle adopterer sin ægtefælles barn eller adoptivbarn, får barnet i forhold til ægtefællerne samme retsstilling, som om det var deres fælles barn.

Stk. 3. Med hensyn til adoptivbarnets navn gælder reglerne i lovgivningen om personnavne.

§ 17. Uanset bestemmelsen i § 16, stk. 1, kan det på begæring i bevillingen bestemmes, at adoptivbarnets arveret efter den virkelige slægt bevares. Sådant bestemmelse giver dog ikke barnet adkomst til ved samme arvefald at tage arv både som adoptivbarn og som slægtning af adoptanten.

§ 18. Adoption giver ikke successionsret til len, stamhuse eller andre fideikommissar, medmindre dette særlig er hjemlet.

Kapitel 3.

Ophævelse.

§ 19. Adoptivforholdet kan ophæves af justitsministeren, når adoptanten og adoptivbarnet er enige derom. Er nogen af parterne umyndiggjort, skal erklæring fra værgerne indhentes.

Stk. 2. Er barnet mindreårigt, kan ophævelse efter stk. 1 finde sted, når adoptanten og adoptivbarnets virkelige forældre er enige derom, og ophævelsen skønnes at være bedst stemmende med barnets tarv. Er adoptivbarnet fyldt 12 år, kræves også samtykke fra dette.

Stk. 3. Når adoptanterne er døde, kan justitsministeren på begæring af forældrene ophæve adoptivforholdet, såfremt dette skønnes bedst stemmende med barnets tarv.

§ 20. Adoptivforholdet bliver efter påstand at ophæve ved dom, såfremt adoptanten har forset sig groft mod barnet eller i væsentlig grad forsømmer de ham ifølge adoptionen påhvilende forpligtelser, eller såfremt ophævelse i øvrigt skønnes at være af væsentlig betydning for adoptivbarnet.

Stk. 2. Sag om ophævelse anlægges af adoptivbarnet eller, hvis det er umyndigt, sindssygt eller åndssvagt, enten af dets værge eller af dets virkelige fader eller moder eller af det offentlige.

§ 21. Hvis ægtefæller har fælles adoptivbarn, kan adoptivforholdet kun ophæves over for dem begge.

Stk. 2. I de i § 20 nævnte tilfælde kan ophævelse ske, selv om de der nævnte forhold kun gælder den ene af adoptanterne.

§ 22. Kan der ikke efter retsplejelovens almindelige regler påvises noget værneting, for hvilket sag til ophævelse af et adoptivforhold kan indbringes, anlægges sagen ved den ret, som justitsministeren bestemmer.

§ 23. Ved ny adoption anses det tidligere adoptivforhold for ophævet, jfr. dog § 16, stk. 2.

§ 24. Ved ophævelse bortfalder retsvirkningerne af adoptionen mellem adoptivbarnet og adoptanten og dennes slægt. Når særlige grunde taler derfor, kan retten ved

ophævelse efter § 20 bestemme, at adoptanten skal betale bidrag til barnets underhold.

Stk. 2. Ophæves adoptivforholdet i medfør af § 19, stk. 2 eller 3, genindtræder barnet i retsforholdet til den virkelige slægt.

Stk. 3. I de i § 20 nævnte tilfælde kan retten under hensyntagen til anledningen til ophævelsen, barnets alder og de øvrige omstændigheder bestemme, at retsforholdet mellem barnet og dets virkelige slægt skal genopstå.

Stk. 4. I øvrigt genindtræder ingen retsvirkninger i forhold til den virkelige slægt.

§ 25. Forud for ophævelsen af et adoptivforhold i medfør af § 20 skal retten så vidt muligt lade indhente erklæring fra de personer, hvis samtykke eller erklæring kræves til adoptionsbevillingens meddelelse. Retten kan dog, når særlige forhold taler derfor, og der ikke er spørgsmål om at lade retsforholdet til den virkelige slægt genopstå, bestemme, at sådan erklæring ikke skal indhentes.

Kapitel 4.

Forskellige bestemmelser.

§ 26. Ved overenskomst med fremmed stat kan det bestemmes, at dennes statsborgere kun kan adoptere eller adopteres her i landet under bestemte, traktatmæssigt fastsatte betingelser.

Stk. 2. Tilsvarende bestemmelser kan træffes med hensyn til ophævelse af adoptivforholdet, når adoptanten er fremmed statsborger.

§ 27. Med hensyn til bestemt angivne fremmede stater kan det ved kongelig anordning fastsættes, at danske statsborgere kun under bestemte betingelser kan adoptere eller adopteres i vedkommende stat.

Stk. 2. På samme måde kan det bestemmes, at adoptivforholdet ikke kan hæves i fremmed stat med virkning her i riget, når adoptanten er dansk statsborger.

Kapitel 5.

Ikrafttrædelsesbestemmelser m. v.

§ 28. Loven træder i kraft den 1. juli 1972.

§ 29. Reglerne i § 6, stk. 2, og § 8 finder ikke anvendelse på samtykke meddelt inden lovens ikrafttræden.

Stk. 2. Loven finder anvendelse på adoptivforhold stiftet den 1. januar 1957 og senere.

Stk. 3. For adoptivforhold stiftet inden den 1. januar 1957 gælder bestemmelserne i lov nr. 87 af 26. marts 1923 med følgende ændringer:

§ 13, stk. 2, udgår.

§§ 18-24 udgår og erstattes af bestemmelserne i denne lovs §§ 19-25.

Stk. 4. Justitsministeren kan, når omstændighederne taler herfor, tillægge en før 1. januar 1957 udfærdiget bevilling retsvirkning efter § 16.

§ 30. Fra lovens ikrafttræden ophæves lov nr. 140 af 25. maj 1956 om adoption.

§ 31. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget.

Spørgsmålet om en ændring af adoptionsloven har i de senere år tiltrukket sig stadig større opmærksomhed og har flere gange været fremdraget i folketingets spørgetid.

I sidste folketingsår blev der fremsat et forslag til lov om ændring af adoptionsloven, se FT 1970-71, sp. 3630 ff og tillæg A, sp. 2147. Forslaget blev imidlertid ikke færdigbehandlet, se FT 1970-71, tillæg B, sp. 3191.

I december 1969 nedsatte justitsministeriet et udvalg med den opgave at foretage en gennemgang af adoptionsloven med særligt henblik på eventuel ændring af reglerne om samtykke til adoption samt at overveje en revision af lov nr. 63 af 1. april 1914 om adgang til medvirken ved anbringelse af børn, herunder de særlige problemer der er forbundet med adoption af udenlandske børn.

Udvalget har nu afgivet en delbetænkning (nr. 624/1971), der indeholder udkast til en ny adoptionslov.

I forhold til den gældende lov nr. 140 af 25. maj 1956 om adoption som ændret ved lov nr. 336 af 24. november 1961, lov nr. 256 af 4. juni 1969 og lov nr. 579 af 19. december 1969 indeholder udvalgets lovudkast en række ændringer.

Udkastet indeholder således i § 9, stk. 1, forslag om adgang til at meddele adoption, selv om forældrene eller en af dem har tilbagekaldt deres samtykke til adoption, såfremt tilbagekaldelsen under hensyn til barnets tarv ikke er rimeligt begrundet. Samtidig foreslår udvalget, at den hidtidige principielle formløshed med hensyn til samtykke til adoption opgives. Der er derfor i udkastets § 8 regler om, at forældrenes samtykke skal afgives skriftligt under personligt fremmøde for en offentlig myndighed, der forinden skal vejlede forældrene om adoptionens og samtykkets retsvirkninger. Noget tilsvarende regler

foreslås i § 6, stk. 2, for de tilfælde, hvor barnet skal samtykke. Endvidere foreslås det i § 8, stk. 2, at lovfæste den allerede i praksis anvendte regel, at der først kan tillægges et samtykke betydning, hvis det er afgivet 3 måneder efter barnets fødsel.

Det foreslås i § 9, stk. 2, yderligere, at der skal kunne meddeles adoption i særlige tilfælde, selv om der ikke kan opnås samtykke fra forældrene, såfremt hensynet til barnet afgørende tilsiger det.

Som et supplement til reglen i § 9 om adoption i tilfælde, hvor forældresamtykke ikke kan opnås, foreslås i § 10 en regel om, at der i disse tilfælde også kan gives en forhåndstilladelse til, at børn under børne- og ungdomsforsorg senere bortadopteret. Man søger herved at løse adoptionsspørgsmålet for de børn, der er anbragt på institutioner, de såkaldte „glemte børn“. Der henvises til bemærkningerne i betænkningen s. 24-26. Et mindretal i udvalget har, som det fremgår af betænkningen s. 25 og 41, ikke kunnet tiltræde dette forslag.

Afgørelsen efter §§ 9 og 10 foreslås henlagt til overøvrigheden, der er den myndighed, der meddeler adoptionsbevillinger. Udvalget foreslår imidlertid i §§ 11-12, at forældrene skal have adgang til at forlange sagen indbragt for domstolene ved overøvrighedens foranstaltning.

Også på andre punkter indeholder adoptionslovsudkastet ændringer i forhold til den gældende lov. Medens 25 års aldersgrænsen for adoptanter hidtil har været absolut, foreslås nu i § 4 indført adgang til at meddele bevilling, når adoptanten er fyldt 20 år, hvis særlige grunde taler derfor. Endvidere foreslås i § 7, at der ikke mere skal kræves forældresamtykke til bortadoption af børn mellem 18 og 20 år.

Udkastets kapitel 2 om retsvirkningerne af adoption indeholder ikke særlige nydannelser, hvilket

også fremgår af, at loven efter § 29, stk. 2, skal anvendes på alle adoptionsforhold stiftet efter den 1. januar 1957. Man har dog i indledningen til § 16, stk. 1, mere klart givet udtryk for, at der ved adoption indtræder samme retsforhold mellem adoptant og adoptivbarn som mellem forældre og deres ægtebarn.

Forslaget til kapitel 3 om ophævelse af adoption indebærer en væsentlig indskrænkning i adgangen til ophævelse af adoption, idet det foreslås, at der ikke længere skal være adgang til ophævelse på grund af adoptivbarnets åndssvaghed eller sindssygdom, jfr. den gældende lovs § 17. Også adgangen til ophævelse, hvis adoptivbarnet har forset sig groft mod adoptanten eller i øvrigt har udvist et groft lastværdigt forhold, jfr. den gældende lovs § 19, foreslås afskaffet. Om baggrunden herfor henvises til betænkningen s. 35-36.

Efter § 4, stk. 2, i den gældende adoptionslov kan et adoptivbarn, så længe adoptanten lever, ikke på ny adopteres af andre end dennes ægtefælle. Opløses adoptanternes ægteskab ved skilsmisse, og indgår den af adoptanterne, der har fået tillagt forældremyndigheden, nyt ægteskab, kan barnet ikke adopteres af den nye ægtefælle, uden at det første adoptionsforhold ophæves. Dette foreslås i § 23

ændret, således at en ny adoption medfører bortfald af den tidligere adoptions retsvirkninger.

Endelig indeholder udkastet en række redaktionelle og sproglige ændringsforslag til den gældende lov.

Udvalget påregner senere at afgive betænkning om eventuel revision af loven af 1. april 1914 om adgang til medvirken ved anbringelse af børn.

Det foreliggende lovforslag er identisk med udvalgets udkast.

Om lovforslagets enkelte bestemmelser henvises til bemærkningerne i udvalgets betænkning s. 12-38.

Indførelse af reglerne om afgivelse af samtykke over for offentlig myndighed kan ikke antages at medføre nogen væsentlig forøgelse af den enkelte myndigheds arbejdsbyrde.

Efter den gældende lovs § 1 meddeles adoption ved kongelig bevilling, hvilket efter lov nr. 78 af 17. marts 1947 om ændring af gebyrerne for kongelige bevillinger m.v. medfører et gebyr på 40 kr. Ved bestemmelsen i § 1 om, at adoption fremtidig skal meddeles ved en bevilling udfærdiget af overøvrigheden, vil forslaget derfor medføre et indtægtstab. Under hensyn til, at antallet af adoptioner er ca. 1.300 om året, anslås indtægtstabt til ca. 50.000 kr.

I dette bilag opføres i venstre spalte lov om adoption i den nugældende formulering, medens lovforslaget opføres i højre spalte.

Gældende formulering.

Kapitel 1. Betingelser.

§ 1. Ved kongelig bevilling kan den, som er fyldt 25 år, få tilladelse til at antage en anden som adoptivbarn. Bevillingen udfærdiges ad mandatum af justitsministeren og kan efter ministerens nærmere bestemmelse udleveres af overøvrigheden.

Stk. 2. Bevilling til adoption af eget barn kan ikke meddeles.

§ 2. Såfremt den, der ønsker at adoptere, er umyndiggjort, må han have sin værges samtykke til adoptionen.

§ 3. Den, som er gift, kan kun adoptere sammen med sin ægtefælle, medmindre denne er forsvundet eller er sindssyg eller åndssvag. Dog kan den ene ægtefælle med den andens samtykke adoptere dennes barn eller adoptivbarn.

§ 4. Kun ægtefæller kan adoptere sammen.

Stk. 2. Et adoptivbarn kan, så længe adoptanten lever, ikke påny adopteres af nogen anden end adoptantens ægtefælle.

§ 5. Er den, der ønskes adopteret, over 12 år, bør bevillingen ikke meddeles uden den pågældendes samtykke, medmindre indhentelsen af samtykket skønnes at være til skade for barnet.

§ 6. Er den, som ønskes adopteret, under 20 år, kræves samtykke fra forældrene. Er den ene af forældrene død eller forsvundet,

Forslaget.

§ 1. Adoption meddeles ved bevilling, der udfærdiges af overøvrigheden.

§ 4. Bevilling til adoption kan kun meddeles den, som er fyldt 25 år. Når særlige grunde taler derfor, kan bevilling dog meddeles den, som er fyldt 20 år.

§ 3. Bevilling til adoption af eget barn kan ikke meddeles.

§ 5. Den, som er gift, kan kun adoptere sammen med sin ægtefælle, medmindre denne er forsvundet, sindssyg eller åndssvag. Dog kan den ene ægtefælle med den andens samtykke adoptere dennes barn eller adoptivbarn.

Stk. 2. Kun ægtefæller kan adoptere sammen.

§ 23. Ved ny adoption anses det tidligere adoptivforhold for ophævet, jfr. dog § 16, stk. 2.

§ 6. Er den, der ønskes adopteret, fyldt 12 år, bør bevillingen ikke meddeles uden den pågældendes samtykke, medmindre indhentelse af samtykket skønnes at være til skade for barnet.

Stk. 2. Samtykket skal afgives under personligt fremmøde for overøvrigheden eller for anden myndighed eller institution, der er godkendt i medfør af § 8, stk. 1. Myndigheden eller institutionen skal gøre barnet bekendt med adoptionens betydning.

§ 7. Adoption af en person under 18 år kræver med nedennævnte undtagelser samtykke fra forældrene.

Gældende formulering.

sindssyg eller åndssvag, eller er han uden del i forældremyndigheden, er den andens samtykke tilstrækkeligt. Gælder det anførte begge forældrene, kræves samtykke fra værge.

Stk. 2. Fra den af forældrene, hvis samtykke ikke behøves, skal om muligt erklæring indhentes, førend afgørelsen træffes, og findes der en særligt beskikket værge, skal hans erklæring indhentes.

Forslaget.

Stk. 2. Samtykke kræves ikke fra den af forældrene, som er forsvundet, sindssyg eller åndssvag eller uden del i forældremyndigheden.

Stk. 3. Gælder det i stk. 2 anførte begge forældre, kræves samtykke fra værge.

§ 13. Fra forældre, hvis samtykke ikke kræves efter § 7, stk. 1-2, skal der, inden afgørelse træffes, indhentes en erklæring, medmindre dette skønnes at ville kunne være til væsentlig skade for barnet eller at ville medføre en uforholdsmæssig forsinkelse af sagen.

§ 8. Samtykke efter § 7 skal afgives skriftligt under personligt fremmøde for overøvrigheden eller for anden myndighed eller institution, som er godkendt dertil af justitsministeren.

Stk. 2. Samtykke kan ikke modtages før 3 måneder efter barnets fødsel, medmindre ganske særlige forhold foreligger.

Stk. 3. Forinden samtykket modtages, skal forældrene (værger) være vejledet om adoptionens og samtykkets retsvirkninger.

Stk. 4. Samtykke kan meddeles til, at barnet adopteres af den, som udpeges af en myndighed eller institution, som har beføjelse til at medvirke ved adoption af børn.

Stk. 5. Justitsministeren kan fastsætte regler om samtykkeerklæringens form.

Stk. 6. Justitsministeren kan bestemme, at samtykke afgivet for en udenlandsk myndighed eller institution ligestilles med samtykke afgivet for dansk myndighed eller institution, og kan i så fald tillade afvigelse fra reglerne i stk. 1-3.

§ 9. Tilbagekaldes et i overensstemmelse med § 8 meddelt samtykke, kan adoptionsbevilling dog meddeles, såfremt tilbagekaldelsen under særlig hensyntagen til barnets tarv ikke er rimeligt begrundet.

Stk. 2. Selv om der ikke kan opnås samtykke efter § 7, stk. 1 eller 3, kan adoptionsbevilling dog i særlige tilfælde meddeles, såfremt hensynet til barnets tarv afgørende tilsiger dette. Er barnet undergivet børne- og ungdomsforsorg, kræves samtykke fra landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg.

Gældende formulering.

§ 7. Den, som er umyndiggjort, må ikke adopteres uden samtykke af værger.

Forslaget.

§ 10. Overøvrigheden kan på begæring af landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg meddele tilladelse til, at et barn, der er undergivet børne- og ungdomsforsorg, senere bortadopteres, selv om samtykke efter § 7, stk. 1 eller 3 ikke kan opnås. Tilladelse kan kun meddeles under de i § 9, stk. 2, nævnte betingelser.

§ 11. Beslutter overøvrigheden, at der i et af § 9 eller § 10 omfattet tilfælde bør bortses fra, at samtykke til adoption ikke foreligger, underrettes forældrene (værger) herom med tilkendegivelse af, at beslutningen inden en af overøvrigheden fastsat frist, der ikke må være mindre end 14 dage, kan forlanges indbragt for retten. Overøvrighedens beslutning skal foreligge skriftligt og udleveres af overøvrigheden eller ved stævningsmand til den pågældende personligt.

Stk. 2. Modtager overøvrigheden begæring om, at beslutningen prøves af retten, indbringer overøvrigheden sagen i overensstemmelse med reglerne i retsplejelovens kap. 43 b, medmindre bevilling allerede er udfærdiget efter udløbet af den i stk. 1 nævnte frist.

Stk. 3. Er begæring fremsat efter den i stk. 1 nævnte frist, kan retten efter påstand afvise at prøve beslutningen, såfremt overskridelsen af fristen ikke findes at være undskyldelig.

Stk. 4. Stadfæstes overøvrighedens beslutning eller afvises prøvelse, kan bevilling ikke udfærdiges, før anke- eller kærefristen er udløbet, uden at anke eller kære er sket, eller ansøgning om tilladelse til indbringelse for højesteret er indgivet til justitsministeren.

§ 12. Har overøvrigheden besluttet, at der bør ses bort fra, at samtykke til adoption ikke foreligger, kan barnet, såfremt det opholder sig hos den, der søger adoption, ikke af forældremyndighedens indehaver fjernes fra hans hjem under adoptionssagens behandling.

§ 14. Den, som er umyndiggjort, må ikke adopteres, uden at erklæring er indhentet fra værger.

Gældende formulering.

§ 8. Adoption må alene gives, hvor den efter foretagen undersøgelse kan antages at være til gavn for den, som skal adopteres, og denne enten ønskes opfostret hos adoptanten eller har været opfostret hos ham, eller der foreligger anden særlig grund til adoptionen.

§ 9. Inden der meddeles bevilling til adoption, skal det søges oplyst, om der fra nogen af siderne er betalt eller skal betales vederlag, og i bekræftende fald hvor stort dette er. Herom kan erklæring på tro og love afæskes alle vedkommende.

Stk. 2. Ydes der adoptanten vederlag, kan bevillingens meddelelse gøres afhængig af, at vederlaget helt eller delvis sikres anvendt til bedste for adoptivbarnet.

Kapitel 2. Retsvirkninger.

§ 10. Ved adoptionen får adoptivbarnet adoptantens slægtsnavn, medmindre det under særlige omstændigheder i bevillingen bestemmes, at det skal beholde sit eget navn eller bære begge navne i forening.

§ 11. Ved adoptionen går forældremyndigheden og værgemålet over til adoptanten.

§ 12. Adoptanten er forpligtet til at forsyge adoptivbarnet som sit eget barn og har ikke krav på at få bidrag dertil af de virkelige forældre.

§ 13. Adoptivbarnet og dets livsarvinger arver og arves af adoptanten og dennes slægt, som om det var adoptantens eget barn.

Stk. 2. Ved adoptionen bortfalder det arveretlige forhold mellem adoptivbarnet og dets virkelige slægt. Det kan dog på begæring i bevillingen bestemmes, at barnets arveret efter den virkelige slægt bevares.

Forslaget.

§ 2. Adoption må kun bevilges, når den efter foretagen undersøgelse kan antages at være til gavn for den, som ønskes adopteret, og denne enten ønskes opfostret hos adoptanten eller har været opfostret hos denne, eller der foreligger anden særlig grund til adoptionen.

§ 15. Inden der meddeles bevilling til adoption, skal det søges oplyst, om der fra nogen af siderne er betalt eller skal betales vederlag, og i bekræftende fald, hvor stort dette er. Herom kan skriftlig erklæring afkræves alle vedkommende.

Stk. 2. Ydes der adoptanten vederlag, kan bevillingen gøres afhængig af, at vederlaget helt eller delvis sikres anvendt til bedste for adoptivbarnet.

Kapitel 2.*Retsvirkninger.*

§ 16. *Stk. 3.* Med hensyn til adoptivbarnets navn gælder reglerne i lovgivningen om personnavne.

§ 16. Ved adoptionen indtræder samme retsforhold mellem adoptant og adoptivbarn som mellem forældre og deres ægtebarn, og barnet og dets livsarvinger arver og arves af adoptanten og dennes slægt, som om adoptivbarnet var adoptantens eget barn. Samtidig bortfalder retsforholdet mellem adoptivbarnet og dets virkelige slægt.

§ 17. Uanset bestemmelsen i § 16, stk. 1, kan det på begæring i bevillingen bestemmes, at adoptivbarnets arveret efter den virkelige slægt bevares. Sådant bestemmelse giver dog ikke barnet adkomst til ved samme arvefald at tage arv både som adoptivbarn og som slægting af adoptanten.

Gældende formulering.

§ 14. Adoption giver ikke successionsret til len, stamhuse eller andre fideikommiss, medmindre dette særlig er hjemlet.

§ 15. Løvrigt får adoptivbarnet i forhold til adoptanten retsstilling som dennes ægte barn.

Stk. 2. Såfremt en ægtefælle adopterer sin ægtefælles barn eller adoptivbarn, får barnet i forhold til ægtefællerne samme retsstilling, som om det var deres fælles barn.

Kapitel 3. Ophævelse.

§ 16. Adoptivforholdet kan på begæring ophæves af justitsministeriet, når adoptanten og adoptivbarnet er enige derom. Er nogen af parterne umyndiggjort, må tillige værgeren give sit samtykke. Er barnet mindreårigt, kan ophævelse efter denne bestemmelse ikke finde sted.

Stk. 2. Når adoptivforældrene er døde, kan justitsministeriet på begæring af forældrene ophæve adoptivforholdet, såfremt det må anses for bedst stemmende med barnets tarv.

§ 17. Adoptivforholdet bliver efter påstand at ophæve ved dom, såfremt adoptivbarnet viser sig at lide af åndssvaghed eller sindssygdom i en sådan grad, at det ville være åbenbart ubilligt at forlange forholdet opretholdt, og lidelsen hidrører fra tiden før adoptionen, uden at adoptanten var bekendt dermed.

Stk. 2. Sag herom må anlægges inden 5 år fra adoptionsbevillingens dato.

Stk. 3. Sagen anlægges af adoptanten eller, hvis han er sindssyg eller åndssvag, af hans værge.

§ 18. Adoptivforholdet bliver efter påstand at ophæve ved dom, såfremt adoptanten har forset sig groft mod barnet eller i væsentlig grad forsømmer de ham ifølge

Forslaget.

§ 18. Adoption giver ikke successionsret til len, stamhuse eller andre fideikommiss, medmindre dette særlig er hjemlet.

§16. *Stk. 2.* Såfremt en ægtefælle adopterer sin ægtefælles barn eller adoptivbarn, får barnet i forhold til ægtefællerne samme retsstilling, som om det var deres fælles barn.

Kapitel 3.*Ophævelse.*

§ 19. Adoptivforholdet kan ophæves af justitsministeren, når adoptanten og adoptivbarnet er enige derom. Er nogen af parterne umyndiggjort, skal erklæring fra værgeren indhentes.

Stk. 2. Er barnet mindreårigt, kan ophævelse efter stk. 1 finde sted, når adoptanten og adoptivbarnets virkelige forældre er enige derom, og ophævelsen skønnes at være bedst stemmende med barnets tarv. Er adoptivbarnet fyldt 12 år, kræves også samtykke fra dette.

Stk. 3. Når adoptanterne er døde, kan justitsministeren på begæring af forældrene ophæve adoptivforholdet, såfremt dette skønnes bedst stemmende med barnets tarv.

§ 20. Adoptivforholdet bliver efter påstand at ophæve ved dom, såfremt adoptanten har forset sig groft mod barnet eller i væsentlig grad forsømmer de ham ifølge

Gældende formulering.

adoptionen påhvilende forpligtelser, eller såfremt ophævelse iøvrigt skønnes at være af væsentlig betydning for adoptivbarnet.

Stk. 2. Sagen om ophævelse anlægges af adoptivbarnet eller, hvis det er umyndigt, sindssygt eller åndssvagt, enten af dets værge eller af dets virkelige fader eller moder eller af det offentlige.

§ 19. Adoptivforholdet bliver efter påstand at ophæve ved dom, såfremt adoptivbarnet har forset sig groft mod adoptanten eller det iøvrigt på grund af groft lastværdigt forhold hos adoptivbarnet ville være åbenbart ubilligt at forlange adoptivforholdet opretholdt.

Stk. 2. Sagen anlægges af adoptanten eller, hvis han er sindssyg eller åndssvag, af hans værge.

§ 20. Hvis ægtefæller har fælles adoptivbarn, kan adoptivforholdet kun ophæves overfor dem begge.

Stk. 2. Ophævelse ifølge §§ 17 og 19 kan kun ske efter påstand af begge ægtefæller, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Stk. 3. I de i §§ 18 og 19 omtalte tilfælde kan ophævelse ske, selvom de dér nævnte forhold kun gælder den ene af adoptanterne.

§ 21. Kan der ikke efter retsplejelovens almindelige regler påvises noget værneting, for hvilket sag til ophævelse af et adoptivforhold kan indbringes, anlægges sagen ved den ret, som justitsministeriet bestemmer.

§ 22. Ved ophævelse bortfalder retsvirkningerne mellem adoptivbarnet og adoptanten og hans slægt; det kan dog tillades adoptivbarnet at beholde navnet. Når særlige grunde taler derfor, kan det bestemmes, at adoptanten skal svare bidrag til barnets underhold.

Stk. 2. Ophæves adoptivforholdet i medfør af § 16, stk. 2, genindtræder barnet i retsforholdet til den virkelige slægt.

Stk. 3. I de i §§ 17, 18 og 19 nævnte tilfælde kan retten under hensyntagen til anledningen til ophævelsen, barnets alder og de øvrige omstændigheder bestemme, at

Forslaget.

adoptionen påhvilende forpligtelser, eller såfremt ophævelse i øvrigt skønnes at være af væsentlig betydning for adoptivbarnet.

Stk. 2. Sag om ophævelse anlægges af adoptivbarnet eller, hvis det er umyndigt, sindssygt eller åndssvagt, enten af dets værge eller af dets virkelige fader eller moder eller af det offentlige.

§ 21. Hvis ægtefæller har fælles adoptivbarn, kan adoptivforholdet kun ophæves over for dem begge.

Stk. 2. I de i § 20 nævnte tilfælde kan ophævelse ske, selv om de der nævnte forhold kun gælder den ene af adoptanterne.

§ 22. Kan der ikke efter retsplejelovens almindelige regler påvises noget værneting, for hvilket sag til ophævelse af et adoptivforhold kan indbringes, anlægges sagen ved den ret, som justitsministeren bestemmer.

§ 24. Ved ophævelse bortfalder retsvirkningerne af adoptionen mellem adoptivbarnet og adoptanten og dennes slægt. Når særlige grunde taler derfor, kan retten ved ophævelse efter § 20 bestemme, at adoptanten skal betale bidrag til barnets underhold.

Stk. 2. Ophæves adoptivforholdet i medfør af § 19, stk. 2 eller 3, genindtræder barnet i retsforholdet til den virkelige slægt.

Stk. 3. I de i § 20 nævnte tilfælde kan retten under hensyntagen til anledningen til ophævelsen, barnets alder og de øvrige omstændigheder bestemme, at retsforholdet

Gældende formulering.

retsforholdet mellem barnet og dets virkelige slægt skal genopstå.

Stk. 4. I øvrigt genindtræder ingen retsvirkninger i forhold til den virkelige slægt.

§ 23. Forud for ophævelsen af et adoptivforhold i henhold til §§ 17-19 skal retten så vidt muligt indhente erklæring fra de personer, hvis samtykke eller erklæring kræves til adoptionsbevillingens meddelelse. Retten kan dog, når særlige grunde taler herfor og ophævelsen ikke får retsvirkninger for nogen af disse personer, bestemme, at sådan erklæring ikke skal indhentes.

Kapitel 4. Forskellige bestemmelser.

§ 24. Ved overenskomst med fremmed stat kan det bestemmes, at dennes statsborgere kun kan adoptere eller adopteres her i landet under bestemte, traktatmæssigt fastsatte betingelser.

Stk. 2. Tilsvarende bestemmelser kan træffes med hensyn til ophævelse af adoptivforholdet, når adoptanten er fremmed statsborger.

§ 25. Med hensyn til bestemt angivne fremmede stater kan det ved kongelig anordning fastsættes, at danske statsborgere kun under bestemte betingelser kan adoptere eller adopteres i vedkommende stat.

Stk. 2. På samme måde kan det bestemmes, at adoptivforholdet ikke kan hæves i fremmed stat med virkning her i riget, når adoptanten er dansk statsborger.

§ 26. (Ophævet).

§ 27. For adoptivforhold, der er stiftet inden denne lovs ikrafttræden, gælder bestemmelserne i lov nr. 87 af 26. marts 1923 om adoption med følgende ændringer:

§ 13, stk. 2, udgår.

§§ 18-24 udgår og erstattes af bestemmelserne i denne lovs §§ 16-23 og 26.

Forslaget.

mellem barnet og dets virkelige slægt skal genopstå.

Stk. 4. I øvrigt genindtræder ingen retsvirkninger i forhold til den virkelige slægt.

§ 25. Forud for ophævelsen af et adoptivforhold i medfør af § 20 skal retten så vidt muligt lade indhente erklæring fra de personer, hvis samtykke eller erklæring kræves til adoptionsbevillingens meddelelse. Retten kan dog, når særlige forhold taler derfor, og der ikke er spørgsmål om at lade retsforholdet til den virkelige slægt genopstå, bestemme, at sådan erklæring ikke skal indhentes.

Kapitel 4.*Forskellige bestemmelser.*

§ 26. Ved overenskomst med fremmed stat kan det bestemmes, at dennes statsborgere kun kan adoptere eller adopteres her i landet under bestemte, traktatmæssigt fastsatte betingelser.

Stk. 2. Tilsvarende bestemmelser kan træffes med hensyn til ophævelse af adoptivforholdet, når adoptanten er fremmed statsborger.

§ 27. Med hensyn til bestemt angivne fremmede stater kan det ved kongelig anordning fastsættes, at danske statsborgere kun under bestemte betingelser kan adoptere eller adopteres i vedkommende stat.

Stk. 2. På samme måde kan det bestemmes, at adoptivforholdet ikke kan hæves i fremmed stat med virkning her i riget, når adoptanten er dansk statsborger.

§ 29. Reglerne i § 6, stk. 2, og § 8 finder ikke anvendelse på samtykke meddelt inden lovens ikrafttræden.

Stk. 2. Loven finder anvendelse på adoptivforhold stiftet den 1. januar 1957 og senere.

Stk. 3. For adoptivforhold stiftet inden den 1. januar 1957 gælder bestemmelserne i lov nr. 87 af 26. marts 1923 med følgende ændringer:

§ 13, stk. 2, udgår.

§§ 18-24 udgår og erstattes af bestemmelserne i denne lovs §§ 19-25.

Gældende formulering.

Stk. 2. Justitsministeriet kan, når omstændighederne taler herfor, tillægge en før denne lovs ikrafttræden udfærdiget bevilling retsvirkning efter § 13, jfr. § 12.

Stk. 3. Indtil 2 år efter denne lovs ikrafttræden kan sag i henhold til § 17 anlægges, selvom den dér foreskrevne frist på 5 år er overskredet.

§ 28. Denne lov træder i kraft den 1. januar 1957.

Stk. 2. Samtidig ophæves § 81 i lov nr. 276 af 30. juni 1922 om ægteskabs indgåelse og opløsning.

Stk. 3. Loven gælder ikke for Grønland, men den kan ved kongelig anordning sættes i kraft for denne landsdel.

Forslaget.

Stk. 4. Justitsministeren kan, når omstændighederne taler herfor, tillægge en før 1. januar 1957 udfærdiget bevilling retsvirkning efter § 16.

§ 23. Loven træder i kraft den 1. juli 1972.

§ 30. Fra lovens ikrafttræden ophæves lov nr. 140 af 25. maj 1956 om adoption.

§ 31. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.